

PRZEDMIOTOWY SPOSÓB OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Przedmiot **wiedza o społeczeństwie** ma wyposażyć w wiedzę, umiejętności i postawy obywatelskie, które umożliwiają uczniom odpowiedzialne i skuteczne uczestnictwo w życiu publicznym. Skłania do zainteresowania się sprawami publicznymi i angażowania w debaty i dyskusje, w tym także na tematy kontrowersyjne. Uczy formułowania własnych poglądów i wyrażania ich na różnych forach (w klasie, szkole, w innych gremiach, w tym także w Internecie) oraz wysłuchiwanie, rozumienia i uwzględniania opinii odmiennych niż własne. Rozwija szacunek do innych ludzi, grup społecznych, kultur i narodów.

Zajęcia z wiedzy o społeczeństwie kształtują u uczniów następujące postawy:

- 1) zaangażowanie w działania obywatelskie – uczeń angażuje się w działania społeczne i obywatelskie;
- 2) wrażliwość społeczna – uczeń dostrzega przejawy niesprawiedliwości i reaguje na nie;
- 3) odpowiedzialność – uczeń podejmuje odpowiedzialne działania w swojej społeczności, konstruktywnie zachowuje się w sytuacjach konfliktowych;
- 4) poczucie więzi – uczeń odczuwa więź ze wspólnotą lokalną, narodową, europejską i globalną; rozumie na czym polega otwarty patriotyzm obywatelski;
- 5) tolerancja – uczeń szanuje prawo innych do odmiennego zdania, sposobu zachowania, obyczajów i przekonań, jeżeli nie stanowią one zagrożenia dla innych ludzi; przeciwstawia się przejawom dyskryminacji.

Ocenianie wiadomości i umiejętności:

Oceniamy:

a. wiadomości przedmiotowe:

- Zgodnie z programem nauczania i kryteriami wynikającymi z podstaw programowych.

b. umiejętności przedmiotowe:

- posługiwanie się środkami technicznymi,
- korzystanie z różnych źródeł informacji.

- c. postawę ucznia i jego aktywność:
- pracę w grupie,
  - dyskusję,
  - aktywność na lekcji,
  - odpowiedzialność za podjęte zadania,
  - kreatywność.

Formy podlegające ocenie:

a. odpowiedzi ustne (przynajmniej raz w semestrze)

b. formy pisemne:

1. kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji (nie muszą być wcześniej zapowiedziane),
2. testy, sprawdziany podsumowujące poszczególne działy (zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem),

Przylapanie ucznia na niesamodzielnej pracy podczas kartkówki, na sprawdzianie lub teście wiąże się z otrzymaniem oceny niedostatecznej oraz zakończeniem pracy. Przez niesamodzielną pracę należy rozumieć min.: odwracanie się, rozmawianie, odpisywanie, przepisywanie, itp.

c. wkład pracy w przyswojenie wiedzy na lekcji bieżącej (krótkie wypowiedzi na lekcji, praca w grupie itp.).

Będą oceniane za pomocą tzw. „plusów”. Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, gdy zgromadzi trzy plusy. W przypadku dużego wkładu pracy na lekcji uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą lub dobrą.

d. umiejętności doskonalone w domu (praca domowa).

Za brak zadania domowego uczeń otrzymuje „minus”.

e. zeszyt przedmiotowy (obowiązkowy)– może być sprawdzany jeden raz w ciągu semestru. Na ocenę za prowadzenie zeszytu przedmiotowego wpływają: poprawność i systematyczność w zapisie notatek, bieżące zapisy stanowiące odpowiedzi na zadane treści z prac domowych, walory estetyczne, zapis tematów lekcji, numerów jednostek lekcyjnych oraz dat, opracowania graficzne oraz zadania domowe z danego miesiąca. Brak zeszytu przedmiotowego w przypadku, gdy była zadana praca domowa, zostaje odnotowany jako „minus” za brak zadania domowego.

Otrzymanie przez ucznia trzech minusów jest równoznaczne z oceną niedostateczną wpisywaną do dziennika.

f. realizacja projektu uczniowskiego oraz prace dodatkowe (opracowanie referatu, pomocy multimedialnych na zadany temat, opracowania oparte na innych źródłach niż podręcznik, plansze, rysunki, okazy wzbogacające zbiory itp.) – uczeń otrzymuje ocenę w skali celujący – bardzo dobry – dobry – dostateczny – dopuszczający. Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, gdy odmówi wzięcia udziału w projekcie.

Kryteria oceniania:

a) W przypadku prac pisemnych przyjmuje się skalę przeliczaną na oceny wg kryteriów:

niedostateczny	0 – 29 %
dopuszczający	30 – 49 %
dostateczny	50 – 74 %
dobry	75 – 89 %
bardzo dobry	90 – 99 %
celujący	100 %

b) Poszczególnym aktywnościom przypisuje się następujące wagi ocen:

- sprawdzian, test – 5
- kartkówka – 3
- odpowiedź ustna – 3
- aktywność – 4
- projekt uczniowski – 2
- praca domowa – 2
- praca na lekcji – 1

c) Ocenę celującą z pracy pisemnej uczeń uzyskuje w przypadku, gdy osiągnie 100% punktów i wykona zadanie dodatkowe.

d) Uczeń ma prawo do zgłoszenia przed lekcją, bez żadnych konsekwencji raz w semestrze tzw. nieprzygotowanie do lekcji (z wyjątkiem zaplanowanych sprawdzianów, kartkówek oraz lekcji powtórzeniowych). **Nieprzygotowanie musi być zgłoszone na początku zajęć.**

e) Klasyfikacji semestralnej i rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów i testów, w drugiej kolejności są odpowiedzi ustne i kartkówki. Inne oceny mają charakter wspomagający. Ocena roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie:

Ocenę celującą (6) może otrzymać uczeń, który:

- wyróżnia się szeroką, samodzielnie zdobytą wiedzą, wybiegającą poza program nauczania wiedzy o społeczeństwie,
- samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji,
- samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, które są wzorowe pod względem merytorycznym, jak i językowym,
- nie boi się wypowiadać własnych, nawet kontrowersyjnych opinii i sądów, które potrafi prawidłowo, przekonująco uzasadnić,
- doskonale zna szeroką terminologię przedmiotową, swobodnie się nią posługuje,
- wykazuje doskonałą orientację w aktualnej sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej Polski oraz w sytuacji międzynarodowej.

Ocenę bardzo dobrą (5) może otrzymać uczeń, który:

- opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania,
- sprawnie, samodzielnie posługuje się różnymi źródłami wiedzy,
- rozumie i poprawnie stosuje poznaną terminologię,
- samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, wykorzystując wiedzę zdobytą w szkole i poza nią,
- umie współpracować w grupie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował całego materiału określonego programem nauczania, ale nie utrudnia mu to głębszego i pełniejszego poznania wiedzy podstawowej,
- rozumie genezę, przebieg i skutki wielu zjawisk zachodzących we współczesnej Polsce i świecie,
- rozumie podstawowe reguły i procedury życia politycznego i gospodarczego,
- poprawnie posługuje się prostymi źródłami informacji,
- wykonuje samodzielnie typowe zadania polegające na ocenianiu, selekcjonowaniu, wartościowaniu, uzasadnianiu,
- umie formułować proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania,
- potrafi formułować schematyczne wypowiedzi ustne i pisemne,
- umie posługiwać się, często pod kierunkiem nauczyciela prostymi środkami dydaktycznymi wykorzystanymi na lekcji.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach, nie opanował także wszystkich umiejętności przewidzianych w programie, ale nie uniemożliwia mu to dalszego poznawania treści programowych w następnych etapach edukacji,
- zadania i polecenia, które uczeń wykonuje, często przy znacznej pomocy nauczyciela, mają niewielki stopień trudności,
- nie wykonał wszystkich prac lekcyjnych i domowych.

Ocenę niedostateczną (1) może otrzymać uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania,
- nie potrafi, nawet przy znacznej pomocy nauczyciela, korzystać z prostych środków dydaktycznych,
- nie potrafi formułować nawet bardzo prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych ponieważ nie zna i nie rozumie podstawowej terminologii stosowanej na lekcjach,
- nie prowadzi zeszytu.

Zasady poprawiania ocen:

a) Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu lub testu w terminie 14 dni od otrzymania pracy.

b) Uczeń może poprawić ewentualnie oceny wyższe od niedostatecznej, ale po uzgodnieniu z nauczycielem.

c) Uczeń, który był nieobecny na zapowiadanej sprawdzian lub teście musi napisać pracę zaliczeniową (pod warunkiem, że jego nieobecność została usprawiedliwiona). Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, jeśli był nieobecny w dniu pisania testu (sprawdzianu) i nie przedstawił usprawiedliwienia, a także gdy odmówił pisania pracy.

d) W przypadku, gdy uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu, nauczyciel chętnie udzieli pomocy;

e) Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie może napisać sprawdzianu lub testu w określonym terminie, wówczas ma obowiązek napisać sprawdzian (test) w innym terminie, ustalonym z nauczycielem;

f) Nauczyciel może wyrazić zgodę na poprawę ocen z kartkówek lub zadań domowych.

Sposoby informowania uczniów i rodziców.

1. Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie zostają zapoznani z powyższym PSO oraz wymaganiami na poszczególne oceny.
2. Oceny cząstkowe są jawne, oparte o kryteria oceniania.
3. Wszystkie prace pisemne nauczyciel przechowuje w szkole, przy czym są one do wglądu dla uczniów i ich rodziców. Prace pisemne są przechowywane w szkole do końca bieżącego roku szkolnego.
4. O ocenach cząstkowych z przedmiotu informuje rodziców wychowawca. O ocenach cząstkowych lub końcowych za pierwszy semestr informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich, udostępniając zestawienie ocen lub w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami.
5. Miesiąc przed końcem roku szkolnego nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej ocenie rocznej.

Edukacyjny projekt uczniowski

Ze względu na cele przedmiotu *wiedza o społeczeństwie*, na III etapie edukacyjnym około 20% treści nauczania określonych w podstawie programowej tego przedmiotu jest realizowanych w formie uczniowskiego projektu edukacyjnego. Uczniowski projekt edukacyjny ma charakter zespołowy, choć poszczególne zadania mogą być wykonywane indywidualnie. Każdy uczeń ma obowiązek uczestniczenia w co najmniej jednym projekcie w każdym roku nauczania przedmiotu.

Realizując projekt, uczeń:

- zdobywa wiedzę i umiejętności związane z przedmiotem projektu;

- wybiera problem lub działanie, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i założonymi celami projektu;
- poszukuje sposobów zbadania i rozwiązania problemu oraz skutecznego przeprowadzenia założonego w projekcie działania;
- organizuje własną pracę i współpracuje z innymi uczestnikami projektu;
- wytrwale i w przemyślany sposób dąży do realizacji zamierzonego celu;
- przygotowuje i przeprowadza publiczną prezentację efektów projektu (np. na forum klasy, szkoły, gminy).

Etapy realizacji uczniowskiego projektu edukacyjnego oraz zadania nauczyciela:

- wprowadzenie: nauczyciel przekazuje podstawy wiedzy na temat wybranego zagadnienia i pomaga uczniom zdobyć umiejętności umożliwiające przeprowadzenie projektu;
- wybór problemu i formy działania: nauczyciel przedstawia możliwe tematy projektów lub pomaga uczniom w zaproponowaniu własnego tematu;
- zaplanowanie pracy nad projektem i prezentacji końcowej: nauczyciel pomaga w stworzeniu planu działań i podziału zadań, w wyborze formy prezentacji końcowej, podaje kryteria oceniania;
- realizacja zaplanowanych działań: nauczyciel konsultuje i akceptuje realizację kolejnych etapów zadania;
- publiczna prezentacja efektów: nauczyciel stwarza możliwość publicznej prezentacji efektów projektu oraz ocenia go.